

Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerisi ve Empatik Eğilimlerinin İncelenmesi

Demet Öztürk ÇELİK¹

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 03.07.2020

Kabul Tarihi: 11.09.2020

Online Yayın Tarihi:

11.09.2020

İletişim becerisi ve empati, üniversite öğrencilerinin iş hayatına atılmadan önce kazanmaları gereken ve kişisel gelişimlerini tamamlamaları açısından önem arz eden yeteneklerdir. Bu çalışmada üniversitede öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerisi ve empatik eğilimlerinin cinsiyet, eğitim görülen fakülte türü, aile tutumu, okul dışı etkinliklere katılma durumu ve yaşadığı yer değişkenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde öğrenim gören toplam 421 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği ve Empatik Eğilim Ölçeği ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin normal dağılım varsayımını karşılayıp ve karşılamadığı Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri sonucunda belirlenmiştir. İletişim beceri ve empatik eğilim puanlarının ilgili değişkenlere göre durumunu incelemek amacıyla normallik testi sonuçları dikkate alınarak parametrik (Bağımsız gruplar t- testi, Tek yönlü Varyans Analizi ANOVA) ve non-parametrik (Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H) hipotez testleri uygulanmıştır. Çoklu gruplarda, anlamlı farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla, post-hoc testleri (Tukey HSD, Dunn-Bonferroni) gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilerin empatik eğilim ve iletişim becerisi puanlarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Empatik eğilim ve iletişim beceri puan ortalamaları incelendiğinde, Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin puan ortalamalarının diğer fakültele göre yüksek olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak bu çalışmada elde edilen bulguların, üniversite öğrencilerinin ileride meslek yaşantılarına katkı sağlayacak olan iletişim becerilerini kazanmaları ve geliştirebilmeleri açısından yükseköğretim kurumlarında eğitim ve diğer faaliyetlere ilişkin politikaları belirleyen yöneticilere bu konuda katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler

İletişim, Empati,
Öğrenci

An Investigation of Communication Skills and Empathic Tendency Among University Students

Abstract

Article Info

Received: 03.07.2020

Accepted: 11.09.2020

Online Published:

11.09.2020

Communication skills and empathy are important skills that university students should gain before getting a start in their business life and complete their personal development. The aim of this study was to investigate the communication skills and empathic tendencies of the undergraduate students studying at university in terms of gender, the type of the faculty, family attitude, participation to out-of-school activities and place they live. The study was carried out with a total number of 421 participants studying at Osmaniye Korkut Ata University as undergraduate student. The data was obtained using instruments respectively as personal information form, communication skills evaluation scale, empathic tendency scale. Kolmogorov Smirnov and Shapiro Wilk tests of normality were carried out in order to test the normality of the data. Both parametric (Independent samples t-test, one-way ANOVA) and non-parametric (Mann-Whitney U, Kruskal Wallis H) tests were used in order to examine the communication skill and emphatic tendency scores according to socio-demographic variables. Post-hoc tests (Tukey HSD, Dunn-Bonferroni) were performed in order to determine the significant differences between groups. The results of the study indicates that the empathic tendency and communication skill scores of participants were in moderate level. Moreover, analyzing the average scores for empathic tendency and communication skills, it is determined that the average empathic tendency and communication skills scores of the students studying in physical education and sports school were higher than the students studying in other faculties. In conclusion, it is thought that the findings of the present study will contribute to the administrators that shape and determine the policies regarding education and other activities in higher education institutions in terms of developing communication skills of university students.

Keywords

Communication,
Empathy, Student

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Osmaniye /Türkiye

Giriş

İletişim, insanların birbirleriyle etkileşim halinde olmasına imkan tanıyan ana unsurlardan biridir. Sosyal bir varlık olan insan isteyerek veya istemeyerek sosyal çevresiyle iletişim kurarak yaşamak durumundadır. Dökmen (2004) iletişimi bilgiyi üretme ve anlamlandırma olarak ifade etmiştir. Ayrıca iletişimi birtakım sembollerle karşısındaki kişiyi etkileme süreci olarak tanımlamıştır (Dökmen, 1994b). TDK' ya göre iletişim duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme ve iletişim olarak tanımlanmıştır (TDK, 2020).

İletişim, toplum açısından ele alındığında toplumsal rollerin öğretilmesini, nesilden nesile kültürel değerlerin aktarılmasını amaçlamaktadır. Bireyler duygu ve düşüncelerini iletişim yolu ile birbirlerine aktarırlar, hem kendi duygularını hemde karşısındakinin duygu ve düşüncelerini tanıma fırsatı elde ederler. Bireysel iletişim ise kişinin kendisini ifade edebilmesini ve yeni beceriler kazanabilmesine olanak sağlar (Er Nas, 2019). İletişim, karşımızdakini dinleme becerisi ile başlar. Sonraki süreçte konuşmayı başlatma, sorular sorarak sohbeti ilerletebilme, teşekkür edebilme ve taktir etme gibi davranışlarla devam eder (Bacanlı, 2012). İletişim becerisi iyi seviyede olan bir birey karşısındaki kişinin tutum ve davranışlarından ne demek istediğini kısa sürede anlar ve yorumlayarak değerlendirmeye çalışır (Cüceloğlu, 2002). İletişim becerisi; karşısındaki kişiye saygı ve empati duyarak dinleyip, uygun cümlelerle kendi duygu ve düşüncelerini karşısındakine aktarabilme, kimseyi küçümsemeyen kendi haklarını koruyabilme, toplum içinde yaşamını kolaylaştıran öğrenilmiş davranışlar olarak ifade edilmiştir (Riesch ve ark., 2003; Yüksel Şahin, 2010).

Empati, kendini bir başkasının yerine koyup onun duygu ve düşüncelerini anlayabilme becerisidir. Budak (2005) empati kavramını, "Kişinin yaşadığı dünyada diğer insanların his ve düşüncelerini tarafsız bir anlayış ile değerlendirmesi ve bunları zihninde canlandırabilme becerisi" olarak ifade etmiştir. Ayrıca empati karşısındaki kişinin düşüncelerini anladığını hissettirebilmesi de empatinin bir parçası olmaktadır. Empati bireyin sosyal hayata uyum gösterebilmesini kolaylaştıran önemli bir yetidir. Rogers (1959) empatiyi, "kendini kaybetmeksizin karşısındaki kişinin iç dünyasında olanları anlamak" olarak tanımlarken, Dökmen (1994a) "Empati bir kişinin kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmaktır" şeklinde tanımlamıştır. TDK' ya göre empati duygudaşlık ile tanımlanmıştır. Empati kurabilme becerisine sahip olan bireyler arkadaşlık kurabilme ve arkadaşlığını ilerletebilme de daha başarılı olurlar, çevresindeki kişilerle iyi geçinirler, daha az kavga ederler ve daha çok paylaşımda bulunurlar. Empati kurabilme becerisine sahip olmayan bireyler karşı tarafın duygu ve düşüncelerini önemsemezler. Ayrıca empati becerisi kazanan bireyler daha sakin ve daha az agresif tavırlar sergilerler (Özbek, 2002).

Materyal ve Yöntem

Araştırma Modeli

Üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri ve empatik eğilimlerinin incelenmesini amaçlayan bu çalışma datanımlayıcı ve kesitsel (cross-sectional) araştırma türü kullanılmıştır.

Çalışma Grubu ve Etik

Araştırmanın örneklemini 2019-2020 eğitim öğretim döneminde Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Meslek Yüksekokulu, Mühendislik Fakültesinde öğrenim gören 421 öğrenci oluşturmaktadır. Bu çalışmanın yürütülmesi için araştırmacının bağlı olduğu Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Etik Kurulundan (izin no: E.12244) izin alınmıştır.

Veri Toplama Yöntemi

Veri toplama araçları kişisel bilgi formu, empatik eğilim ölçeği ve iletişim becerilerini değerlendirme ölçeğinden oluşmaktadır. Empatik eğilim ölçeği Dökmen (1988) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 12 olumlu, 8 olumsuz toplam 20 maddeden oluşan ölçek 5'li likert tipindedir. Ölçekte ulaşılabilecek en düşük puan 20 en yüksek puan 100 dür. Yazar tarafından ölçeğin Cronbah Alpha güvenirlik katsayısı 0,71 olarak hesaplanmıştır. İletişim becerilerini değerlendirme ölçeği Korkut (1996a) tarafından geliştirilmiş 25 maddeden oluşan ölçek 5'li likert tipindedir. Ölçekten alınan yüksek puan iletişim beceri düzeyinin yüksek olduğu anlamına gelmekte olup yazar tarafından ölçeğin Cronbah Alpha güvenirlik katsayısı .80 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin toplanması sınıf ve amfilerde araştırmacı tarafından çalışma hakkında bilgi verildikten sonra gönüllülük esasına dayalı olarak çalışmayı katılmayı kabul eden öğrencilerle yaklaşık 20 dakikalık sürede tamamlanmıştır.

Verilerin İstatistiksel Analizi

Veriler SPSS istatistik paket programı 25. versiyonu ile analiz edilmiştir. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri amacıyla tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma), öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine göre iletişim beceri puanlarını ve empatik eğilim puanlarını incelemek amacıyla parametrik (Bağımsız gruplar t- testi, Tek yönlü Varyans Analizi ANOVA) ve parametrik olmayan (Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H) hipotez testleri uygulanmıştır. Çoklu gruplarda anlamlılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için Dunn-Bonferroni ve Tukey HSD post-hoc testleri gerçekleştirilmiştir. İstatistiksel analizlerin değerlendirilmesinde p değeri 0.05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Öğrencilerin fakülte değişkenine göre iletişim beceri puanları ve empatik eğilim puanları incelendiğinde empatik eğilim puanlarının öğrenim görülen fakülteye göre farklılık göstermediği ($p>.05$) bunun yanısıra iletişim beceri puanlarının ise öğrenim görülen fakülteye göre anlamlı olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<.05$). İletişim beceri puanlarında fakülte değişkenine göre belirlenen bu anlamlı farkın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla Dunn-Bonferroni post-hoc testi uygulanmıştır. Dunn-Bonferroni post-hoc testi sonucunda fakülte değişkenine göre iletişim becerisi puanları arasındaki farkın Sağlık Bilimleri Fakültesi-Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bilimleri Fakültesi- Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu gruplarından kaynaklandığı belirlenmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin Fakülteleere Göre İletişim Becerisi ve Empatik Eğilim Ölçekleri Puanlarının Dağılımı

Fakülte	Sayı	%	İletişim Bec. Ort.	Empatik Eğilim Ort.
			Puanı \bar{X}	Puanı \bar{X}
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	35	8.3	76.77	69.97
Sağlık Bilimleri Fakültesi	108	25.7	70.13	66.19
Meslek Yüksekokulu	212	50.4	74.81	67.26
Mühendislik Fakültesi	66	15.7	74.21	66.64
			K.W =10,722	F= 1,685
			P<.05	p>.05

K.W: Kruskal Wallis Ki-kare istatistiği, \bar{X} : Ortalama, F: one-way ANOVA testi F değeri

Tablo 2’de çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımlarının yaklaşık olarak homojen olduğu görülmektedir (207 Erkek %49.2, 214 Kadın %50.8). Katılımcıların cinsiyet yönünden iletişim beceri puanları incelendiğinde, cinsiyet değişkenine göre iletişim beceri puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ($p>0.05$) empatik eğilim puanlarının ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($t: -2,608, p<0.05$). Çalışmaya katılan öğrencilerin empatik eğilim ve iletişim beceri puanları aile tutumu değişkenine göre incelendiğinde; iletişim beceri puanlarının aile tutumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ($p<.05$) belirlenmiştir. Anlamlılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek için gerçekleştirilen post-hoc (Tukey HSD) testi sonucunda bu anlamlı farklılığın Orta-Çok iyi, İyi-Çok iyi gruplarından kaynaklandığı belirlenmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Demografik Özelliklerine Göre İletişim Becerisi ve Empatik Eğilim Ölçekleri Puanlarının Dağılımı

Demografik özellikler	Sayı	%	İletişim Becerisi	Empatik Eğilim
Cinsiyet	Kadın	214	74,36	68,22
	Erkek	207	72,98	65,97
			U: 20319,50	t: -2,608
			p>.05	p<.05
Aile Tutumu	Çok kötü	8	76,00	65,50
	Kötü	9	64,78	64,22
	Orta	53	68,87	64,00
	İyi	153	72,33	65,79
	Çok iyi	198	76,32	69,17
			F: 5,427	F: 5,640
			p<.05	p<.05
Okul Dışı Etkinlik	Evet	252	74,62	68,69
	Hayır	169	72,27	64,77
			U:18493,00	t: 4,527
			p>.05	p<.05
Yaşadığı Yer	Köy	93	74,10	65,68
	Kasaba	10	59,30	62,20
	İlçe	110	74,33	68,28
	İl	138	72,92	67,55
	Büyükşehir	70	75,66	67,03
			F: 3,643	F:1,942
			p<.05	p>.05

U: Mann Whitney U testi U değeri, \bar{X} : Ortalama, F: one-way ANOVA testi F değeri.

Öğrencilerin empatik eğilim puanları aile tutumu değişkenine göre incelendiğinde empatik eğilim puanlarının aile tutumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ($p<.05$) belirlenmiştir. Post-hoc (Tukey HSD) testi sonucunda ise bu farkın Orta-Çok iyi, Çok iyi-İyi gruplarından kaynaklandığı belirlenmiştir. Öğrencilerin okul dışı etkinliklere katılım durumuna göre empatik eğilim ve iletişim becerisi puanları

incelendiğinde, iletişim beceri puanlarının okul dışı etkinlik değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği ($U:18493,00$, $p>.05$) empatik eğilim puanlarının ise anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($t: 4,527$, $p<.05$).

Son olarak ölçeklerden elde edilen puanların “yaşadığı yer” değişkenine göre durumları incelendiğinde, katılımcıların iletişim beceri puanları arasında “yaşadığı yer” değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Post-hoc (Tukey HSD) testi sonucunda bu anlamlı farkın köy- kasaba, kasaba-ilçe, kasaba-il, kasaba-büyükşehirden kaynaklandığı belirlenmiştir. Empatik eğilim puanlarının “yaşadığı yer” değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği ($F:1,942$, $p>.05$) belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri ve empatik eğilimlerinin incelendiği bu çalışmada Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Meslek Yüksekokulu, Mühendislik Fakültesi bünyesinde yer alan öğrencilerden oluşan örneklem gurubuna Empatik Eğilim Ölçeği ve İletişim Becerisi Değerlendirme Ölçeği uygulanmıştır. Cinsiyet, fakülte, aile tutumu, okul dışı etkinlik, yaşadığı yer değişkenleri aracılığı ile yapılan analiz sonuçlarında; üniversite öğrencilerinin iletişim beceri puanlarının öğrenim görülen fakülteye göre anlamlı olarak farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<.05$). Bingöl ve Demir (2011) çalışmasında iletişim beceri puanlarının öğrenim görülen bölümlere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğunu belirlerken; Günönü Kurt (2019), Tepeköylü ve ark., (2009) çalışmalarında iletişim beceri puanlarının öğrenim görülen bölümlere göre istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadığını tespit etmişlerdir.

Bu çalışmada, cinsiyet değişkenine göre empatik eğilim puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Çalışmanın sonuçlarını destekler nitelikte, Duru (2002), Uygun (2006), Karakaya (2001), Yiğitbaş ve ark., (2013) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda cinsiyet ile empatik eğilim arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunduğunu belirlemişlerdir. Ayrıca çalışmada cinsiyet değişkenine göre iletişim beceri puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Apaydın Demirci (2017), Gülbahçe (2010), Mutlu ve ark., (2014) çalışmalarında iletişim beceri puanlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucunu elde etmişlerdir.

Çalışmada öğrencilerin aile tutumlarına göre iletişim beceri puanları incelendiğinde, öğrencilerin iletişim beceri puanlarının aile tutumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Aile tutumuna göre iletişim beceri puanlarında tespit edilen bu farklılıkların, öğrencilerin ailelerinin sosyo-kültürel durumlarındaki ve eğitim seviyelerindeki farklılıklardan, yaşadıkları bölgenin sosyal, kültürel ve ekonomik olarak çeşitlilik göstermesinden kaynaklandığı söylenebilir. Çalışmada öğrencilerin iletişim beceri puanlarının “Yaşadığı yer” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Tepeköylü ve ark., (2009) çalışmasında öğrencilerin “yaşadığı yer” değişkenine göre iletişim beceri puan ortalamalarında anlamlı bir fark belirlenmezken anlamlılığa doğru eğilim olduğunu ifade etmişlerdir.

Son olarak öğrencilerin okul dışı etkinliklere katılım durumuna göre empatik eğilim puanları incelendiğinde öğrencilerin empatik eğilim puanlarının okul dışı etkinliklere katılım durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Tutuk ve ark., (2002) gerçekleştirdikleri çalışma

sonucunda, sosyal etkinliklere katılım yönünden empatik eğilim puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmemiş olmasına karşın sosyal etkinliği fazla olanların puan ortalamasının daha yüksek olduğu görülmüştür ifadesini kullanmışlardır.

Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin iletişim beceri puanları arasındaki anlamlı farkın Sağlık Bilimleri Fakültesi- Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bilimleri Fakültesi- Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu gruplarından kaynaklandığı, aile tutumuna göre empatik eğilim ve iletişim becerilerinin orta-çok iyi, çok iyi-iyi gruplarından kaynaklandığı, yaşadığı yer değişkenine göre iletişim becerilerinin köy-kasaba, kasaba-ilçe, kasaba-il, kasaba-büyükşehirden kaynaklandığı belirlenmiştir.

Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda üniversite öğrencilerinin farklı bölümlerde eğitim görmelerine rağmen empatik eğilimlerinin farklılık göstermediği fakat iletişim becerilerinin farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Bu açıdan bakıldığında üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirebilmeleri ve meslek yaşantılarına katkı sağlayacak iletişim becerisini kazanabilmeleri için çeşitli kampüs aktiviteleri düzenlemek ve üniversite öğrencilerinin bu aktivitelere katılım sağlamaları teşvik edilebilir. İletişim becerilerini geliştirebilmeleri adına ders müfredatlarında yer alabilecek iletişim becerilerine katkı sağlayacak sosyal seçmeli dersler eklenebilir. Araştırma konusu farklı örneklem grupları ile tekrar farklı değişkenlerle incelenebilir.

Kaynaklar

- Apaydın Demirci, Z. İkiz, S. (2017). Çocuk gelişimi öğrencilerinin iletişim becerileri ve empatik eğilim düzeyleri arasındaki ilişki: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi örneği. *Journal of International Social Research*, 10(54).
- Bacanlı, H. (2012). Sosyal beceri eğitimi (4. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Bingöl, G., & Demir, A. (2011). Amasya sağlık yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri. *Göztepe Tıp Dergisi*, 26(4), 152-159.
- Budak, S. (2005). Psikoloji Sözlüğü, 3. Baskı: Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Cüceloğlu, D. (2002). İletişim donanımları. İstanbul: Remzi Kitabevi, 55.
- Dökmen, Ü. (1994a). İletişim çatışmaları ve empati. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 5, 153-156.
- Dökmen, Ü. (1994b). Okuma becerisi, ilgisi ve aliskanlığı üzerine Psiko-sosyal bir araştırma. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Dökmen, Ü. (2004). İletişim Çatışmaları ve Empati. İstanbul: Sistem Yayıncılık ve Mat. Sanayi Ticaret AŞ.
- Duru, E. (2002). Öğretmen adaylarının empati-yardım etme eğilimleri ilişkisi ve yardım etme eğiliminin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 21-36.
- Er Nas, S. (2019). Fen bilimleri eğitiminde iletişim becerisi. In A. Kirman Bilgin (Ed.), *Fen bilimlerinde yaşam becerileri eğitimi* (Vol. 2, pp. 232). Ankara: Pegem Akademi.
- Gülbahçe, Ö. (2010). KK Eğitim Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt:12, Sayı:2, ss. 12-22.
- Günönü Kurt, S. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının iletişim becerileri ile empatik eğilim düzeyleri arasındaki ilişki. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.

- Karakaya, A. (2001). Akdeniz Üniversitesi'ndeki hemşirelik öğrencilerinin empati becerileri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Mutlu, T. O., Şentürk, H. E., & Zorba, E. (2014). Üniversite öğrencisi tenisçilerde empatik eğilim ve iletişim becerisi. *International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS)*.
- Özbek, F. (2002). İşyeri içerisindeki sorunların çözümünde empatik anlayış geliştirmek. *ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources*, 5(2).
- Riesch, S. K., Henriques, J. & Chanchong, W. (2003). Effects of Communication Skills Training on Parents and Young Adolescents From Extreme Family Types. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*, 16(4), 162-175. doi: 10.1111/j.1744-6171.2003.00162.x.
- Rogers, C. R. (1959). A theory of therapy, personality, and interpersonal relationships: As developed in the client-centered framework (Vol. 3): McGraw-Hill New York.
- TDK. (2020). Genel Türkçe Sözlük. Erişim Tarihi 20 Mayıs, 2020, Url: <http://sozluk.gov.tr>.
- Tepeköylü, Ö., Soytürk, M. & Çamlıyer, H. (2009). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (Besyo) Öğrencilerinin İletişim Becerisi Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 115-124.
- Tutuk, A., Al, D. & Doğan, S. (2002). Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerisi ve empati düzeylerinin belirlenmesi. *CÜ Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 6(2), 36-41.
- Uygun, E. (2006). Psikiyatri servisinde çalışan hemşirelerin empati beceri düzeylerinin belirlenmesi. Unpublished master's thesis, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Yiğitbaş, Ç., Deveci, S. E., Açıık, Y., Ozan, A. T., & Oğuzöncül, A. F. (2013). Sağlık eğitimi alan bir grup öğrencinin empatik eğilim ve becerisi. *SDU Journal of Health Science Institute/SDÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4(1).
- Yüksel Şahin, F. (2010). İletişim becerilerine genel bir bakış. *Kişilerarası İlişkiler ve Etkili İletişim*, Editör: Alim Kaya, Ankara: Pegem Akademi, 32-53.

Makale Alıntısı

Öztürk Çelik, D. (2020). Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerisi ve Empatik Eğilimlerinin İncelenmesi [An Investigation of Communication Skills and Emphatic Tendency Among University Students], *Spor Eğitim Dergisi*, 4 (3), 26-32.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.